

**Posudek oponentky
na rigorózní práci Mgr. Lucie Fejkové**

na téma „Mimořádné opravné prostředky v trestním řízení“

Zaměření rigorózní práce, její základní koncepce a systematika

Hodnocená rigorózní práce se věnuje problematice mimořádných opravných prostředků v českém trestním právu. Autorka zvolenou problematiku pojala ze širšího hlediska, kdy se věnuje nejprve opravným prostředkům obecně, následně jejich historickému vývoji a následně jednotlivým druhům mimořádných opravných prostředků.

Práce je členěna na úvod, šest samostatných kapitol a závěr. V první kapitole se autorka věnuje podstatě opravného řízení v trestním procesu a rozebírá jeho jednotlivé principy. Velmi stručně se pak zmiňuje i o jednotlivých základních zásadách trestního řízení. Druhá kapitola práce je věnována historickému vývoji mimořádných opravných prostředků. Třetí kapitola pojednává o dovolání, čtvrtá kapitola o stížnosti pro porušení zákona a pátá o obnově řízení. V šesté kapitole se autorka zabývá komparací mimořádných opravných prostředků.

V závěru pak autorka sumarizuje své poznatky a poukazuje na případná slabá místa aktuální právní úpravy.

Kromě výše uvedeného pak práce samozřejmě obsahuje tradiční seznam použitých zdrojů, vzory jednotlivých mimořádných opravných prostředků a abstrakt v českém a anglickém jazyce.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Formální členění hodnocené práce je poněkud nelogické, zejména není zřejmé, proč autorka do první kapitoly zařadila základní zásady trestního řízení, zejména pak ty, které s předmětným tématem vůbec nesouvisí. Tyto zásady jsou navíc v práci pouze vyjmenovány a jejich obsah je vyložen jen velmi stručně, bez uvedení souvislostí s tématem. Následující kapitoly jsou již logicky věnovány popisu jednotlivých druhů mimořádných opravných prostředků. Následuje kapitola komparační, kdy bylo cílem autorky označit možné souvislosti, shodné a odlišné prvky mimořádných opravných prostředků a dojít k návrhům de lege ferenda. Autorka dále uvádí, že hlavním cílem připravované nové právní úpravy v oblasti mimořádných opravných prostředků je dokončení jejich reformy tak, aby v potřebném rozsahu zajišťovaly úpravu podstatných vad rozhodnutí i řízení jim předcházejícího, sjednocení judikatury a ovlivňování praxe ostatních orgánů činných v trestním řízení.

Autorka se však bohužel při výkladu jednotlivých mimořádných opravných prostředků dopustila řady nepřesností a někdy i zcela chybných výkladů, pramenících patrně i ze skutečnosti, že vycházela ze zrušené právní úpravy. Některé chyby se však v práci vyskytují i v důsledku neznalosti právní úpravy platné. Tak např. v případě dovolání autorka na str. 49 uvádí, že dle § 61 odst. 1 tr. řádu lze požádat o navrácení lhůty pro případ jejího zmeškání, uvedené ustanovení se přitom týká pouze řádných opravných prostředků a ustanovení § 265e odst. 4 tr. řádu výslovně uvádí, že navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné.

Ještě závažnějších pochybení se pak autorka dopouští v pasáži týkající se stížností pro porušení zákona. Tak na str. 69 autorka uvádí, že „obviněný může dát podnět ke stížnosti ministru spravedlnosti nebo na příslušné státní zastupitelství, jež je ministrem zmocněno k vyřizování podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona a to pak může podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona.“ Podat stížnost pro porušení zákona je však oprávněn výhradně ministr spravedlnosti, který přitom stanoviskem státního zastupitelství není nijak vázán. Dalšího pochybení se pak autorka dopouští na str. 74, kde uvádí, že ministr spravedlnosti může rozhodnout o odkladu nebo přerušení výkonu rozhodnutí až do rozhodnutí soudu o podané stížnosti pro porušení zákona. Na str. 77 pak dokonce chybně uvádí, že o tomto rozhoduje ministr spravedlnosti usnesením. Zde autorka zjevně nepostřehla novelu trestního řádu, která ustanovení § 275 odst. 4 tr. řádu změnila tak, že o tomto přerušení či odkladu je oprávněn rozhodnout jen Nejvyšší soud. Na str. 128 pak autorka vidí „hrubé porušení koncepce právního státu“ v tom, že podání stížnosti pro porušení zákona či odmítnutí návrhu na její podání závisí pouze na uvážení ministra a jeho libovůli, které nemusí nijak odůvodňovat. Skutečnost je však zcela odlišná, odbor dohledu ministerstva spravedlnosti všechny podněty i návrhy na jejich odložení podrobně odůvodňuje a ministr tato odložení aprobuje, vnitřní předpisy ministerstva pak upravují, v jakých případech se odůvodnění rozhodnutí poskytují stěžovateli. S těmito předpisy se však autorka zjevně neseznámila a její výklady jak v této otázce, tak v celé rigorózní práci zůstala velmi povrchní. Orientaci v práci pak velmi ztěžuje i skutečnost, že se stejné výklady neustále dokola opakují v různých podkapitolách.

Hodnocení formálních aspektů práce

Autorka vycházela z přiměřeného množství pramenů, vztahujících se k danému tématu, bohužel ne vždy se jednalo o prameny zcela aktuální. Způsob jejich citace odpovídá zvyklostem pro tento typ kvalifikačních prací. Pravopisné chyby nebo překlepy se v práci nevyskytují.

Závěr a náměty pro obhajobu

Práci jako celek považuji za nepřiliš zdařilé zpracování dané problematiky, **přes výhrady uvedené shora však rigorózní práci k obhajobě ještě doporučuji.**

V rámci této obhajoby by autorka měla vysvětlit, z čeho dovozuje nemožnost podat stížnost pro porušení zákona proti rozhodnutí, proti kterému již bylo podáno dovolání (str. 72) a dále pojednat o možnosti podat stížnost pro porušení zákona proti usnesení o zahájení trestního stíhání (str. 73), zejména zda jsou takové případy z praxe známy.

V Praze dne 29. června 2015

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
oponentka rigorózní práce